

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:	
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177	
PODUREDNIŠTVO:	
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646	

Polletna naročnina	Lir 3.000
Letna naročnina	» 6.000
Letna inozemstvo	» 8.000
Poštno čekovni račun: št. 24/12410	

Leto XXVIII. - Štev. 37 (1419)

Gorica - četrtek, 16. septembra 1976 - Trst

Posamezna številka Lir 150

Kaj so, kaj delajo naši katoliški laiki? Smrt tvorca nove Kitajske

V zadnji številki smo objavili govor nadškofa msgr. Cocolina, ki poziva naše katoliške laike, naj utelesijo načela zadnjega koncila o vlogi katoliških laikov v sedanji Cerkvi in v sedanjem svetu. »Vaša slovenska skupnost v Italiji ima posebne zahteve in potrebe, na katere ste vi dolžni dati primeren odgovor,« pravi nadškof. Kakšne bi bile te potrebe?

NAJPRED POGLOBLJENO POZNANJE VERSKIH IN MORALNIH PROBLEMŌV

Minili so časi, ko je za kristjana bilo dovolj, da je molil doma z družino, hodil k maši in prejemal zakramente. Danes je potrebno, da tudi krščanski laik globlje pozna verske in moralne probleme.

Življenje nas vsak dan stavi pred konkretna vprašanja, ki jim moramo dati odgovor in do njih zavzeti tudi praktične rešitve. Te bodo ali v skladu s krščanskim gledanjem na človeka in svet ali pa temu nasprotno. Kako naj se laik odloča po svoji veri in vesti, če ne pozna zahtev svoje vere? Kako naj jih pozna, če se zanje ne zanima, če jih ne študira?

Iznenadila me je misel, ki sem jo pred kratkim bral: »Nisem odložil učenih knjig, ker človek mora vse življenje študirati.« Koliko bolj velja to za študij božjega razodetja in cerkvenega nauka.

Sodobna Cerkva skuša pomagati tej potrebi s tem, da ustanavlja posebne teološke šole in tečaje za laike. Tudi goriška in videmska škofija bosta skupno ustanovili tako teološko šolo za laike. Drugod so takšne šole zelo obiskovane.

Kako bo pa pri nas? Malokdo bo zaradi zahtev poklica in drugih mogel obiskovati takšne šole. Toda ostane potreba in zahteva po globljem poznanju verskih in moralnih problemov, da se bodo tudi laiki mogli v življenju usmerjati po vesti, ki se je izoblikovala v šoli Kristusovega razodetja.

DRUGA ZAHTEVA JE IDEJNO-KULTURNI PLURALIZEM

Med zadnjo vojno je vse človeštvo razumelo, kakšno zlo so državni totalitarizmi, državne diktature. Ob zgledu nekaterih tedanjih diktatur je vstala v srcih vseh ne samo želja po miru, temveč tudi po demokratični svobodi državljanov. Toda danes po 30 letih moramo na žalost beležiti, kako v ljudskih množicah usiha ta želja po demokratični svobodi in kako raste v svetu število totalitarnih režimov, pa naj imajo svoj izvor v desničarskih ideologijah ali v levičarskih demagogijah.

V tem oziru ima »Novi list« zanimivo opazko: Na konferenci v Colombu so se zbrali Indira Gandi, ki zapira svoje politične nasprotnike, Maroko, ki je bil prej sam kolonija, sedaj pa hoče imeti kolonijo v španski Sahari, Indonezija, ki je pobila nekaj milijonov komunistov, potem je pa sama zasedla portugalski del otoka Timor. Da ne govorimo o ugandskem diktatorju Aminu, o raznih šejkih in šahih, ki sploh ne vedo, kaj je demokracija.

Velikanski del današnjih držav ima po 30 letih od zadnje vojne totalitarne režime. Takšni režimi pa pomenijo smrt idejnega, političnega in kulturnega pluralizma, ker pomenijo smrt osebnosti človekove svobode.

Tudi pri nas v zamejstvu smo vsak dan bolj priča sličnim totalitarnim poskusom zlasti na ideološkem in kulturnem področju, to se pravi na šoli, v kulturnem in prosvetnem življenju. Vsak dijak, vsak profesor, steherni starši, ki ne mislijo kot hočejo levičarski eksponenti, so že zaradi tega fašisti in izdajalci. Ob vsaki politični stavki na šoli se slišijo take psovke. Ne pozabimo: To so nezmotljivi znaki totalitarnosti težnj.

Katoliški laik se bo temu uprl, ker ve, da mora predvsem braniti človekovo svobodo, človekovo osebnost in njene pravice. Zato smemo pričakovati, da bodo katoliški laiki na šoli, v kulturi in v vzgoji odločni zagovorniki ideološkega in kulturnega pluralizma proti težnjam novega totalitarizma med našim slovenskim ljudstvom.

POLITIČNI PLURALIZEM

To je tretja zahteva sedanje italijanske družbe. Politični pluralizem je nerazdružljivo povezan z ideološkim in kulturnim pluralizmom. Saj je politika le odraz idej in zamisli, ki iščejo stvarno uresničitev.

Toda tudi na političnem področju vidimo, kako se utrjujejo nove totalitarne sile. Volivna propaganda pred zadnjimi državnimi volitvami je nudila več kot dovolj dokazov, kako nekateri med nami pojmujejo demokratično svobodo. Ugotoviti smo morali, kako rastejo med nami novi »avangardisti«, čeprav ne več s črno srajco. Toda bistvo totalitarizma in »avangardizma« ni v barvi srajce, temveč v miselnosti, v ideološki nestrpnosti, v politični omejenosti. V politiki so psovke »fašisti« in podobne do politično drugače mislečih ljudi še v večji meri izraz totalitarizma, želje po diktaturi in političnem absolutizmu.

Zaradi tega je dolžnost katoliških laikov, da na vseh forumih branijo politični pluralizem, ki pomeni obrambo človekove osebnosti in njenega dostojanstva na področju svetnih danosti: gospodarstva, socialnega skrbstva, šolstva, zdravstva itd.

Tak instrument političnega pluralizma so si naši laiki ustvarili v Slovenski skupnosti. Zato smemo pričakovati, da bo ta navzoča s svojimi zastopniki in posegi na vseh področjih: v šolskih odborih staršev, v krajevnih svetih, v vseh izvoljenih telesih. Naj njeni zastopniki in somišljeniki pričajo z navzočnostjo in z besedo o idejnem in političnem pluralizmu in strpnosti v iskanju občega blaga ljudstva tu na meji.

PRISOTNOST NA SOCIALNEM IN SINDIKALNEM PODROČJU

In še četrta zahteva se stavi našim katoliškim laikom in to je zahteva po njih prisotnosti na socialnem in sindikalnem področju. Tudi v socialnih in sindikalnih vprašanjih mora imeti katoliški laik svojo besedo in svoje predloge. Pa ne samo to: Tudi s svojim nastopom naj priča, da mu problemi delavca, kmeta, upokojenca niso tuji. Predvsem pa naj mu bodo pri srcu problemi slovenskega delovnega človeka.

Vsodržavne sindikalne organizacije se za probleme naših slovenskih ljudi ne briga, ker jih ne poznajo ali jih ne čutijo. Zaradi tega morajo biti slovenski sindikalisti tisti, ki bodo tudi take specifične probleme iznašali na sindikalnih srečanjih. Pri tem gre tudi za problem narodne identitete slovenskega delavca.

Prve korake v tej smeri pomeni organizacija Slovenskih delovnih ljudi na Tržaškem. Tudi sindikat slovenskih šolnikov, ki je skupen za Trst in Gorico, pomeni važno prisotnost v sindikalnem življenju naše dežele in v utrjevanju istovetnosti slovenskih šolnikov in šol.

Nakazali smo nekaj konkretnih zahtev in potreb slovenske skupnosti v Italiji, ki pričakujejo odgovora naših katoliških, a tudi vseh demokratično čutečih laikov. Ali se bo kdo od njih zamislil?

K. H.

Strahotno trčenje v zraku

■ V petek 10. septembra sta trčili nad Vrbovcem, kakih 40 km severovzhodno od Zagreba v višini 10.000 m potniški letali DC-9 ljubljanskega podjetja »Inex-Adria« ter letalo »Trident« britanske letalske družbe British Airways. V letalu »Inex-Adria«, ki je letelo iz Splita v Köln v verigi največjih (charter) poletov, je bilo 108 potnikov in pet članov posadke, v britanskem letalu, ki vzdržuje redno zvezo med Londonom in Carigradom, pa 54 potnikov in 9 članov posadke. Nihče od 176 potnikov in članov posadke v obeh letalih nesreče ni preživel. Prve domneve o vzrokih letalske katastrofe dajo slutiti, da je odpovedal človek in ne stroj. Sodne oblasti so namreč priprle pet oseb iz nadzornega stolpa v Zagrebu, ki naj bi bili eno od letal napadno usmerili, kar je povzročilo čelno tr-

Deset minut po polnoči po kitajskem času je v četrtek 10. septembra umrl v Pekingu 82-letni Maocetung, potem ko je bolehal že nekaj let. Posmrtno ostanke predsednika ljudske republike Kitajske, ki se od sprejema nove ustave z dne 17. januarja 1975 uradno naziva »Socialistična država diktature proletarcev«, so naslednji dan položili na mrtvaški oder na sedežu Ljudske skupščine, kjer bodo ostali do petka 17. septembra. Osrednja žalna svečanost bo v soboto 18. septembra ob 15. uri na trgu Tien-An-Men. Ob istem času bo 900 milijonov Kitajcev s trinitutnim molkom izkazalo zadnjo čast svojemu voditelju.

S smrtjo tvorca nove Kitajske je odšla s svetovne pozornosti ena zadnjih osebnosti, ki so dale pečat drugi svetovni vojni. Ostaja še Tito, ki je letos 25. maja izpolnil 84 let življenja. Čeprav se je Tito sešel skoro z vsemi državniki sveta, se pa z Maom ni nikdar srečal. To srečanje bo šele v večnosti.

ODJEK PO SVETU

Novica o Maovi smrti je imela v svetovni javnosti velik odjek. Ameriški predsednik Ford je dejal, da je bil Mao velika osebnost, ki je bil obdarjen z izredno domisljijo in pogledom na bodočnost. Sovjetska časopisna agencija »Novosti« pa ni ravno prijazna do pokojnika. Pravi, da je Maocetung izdal načela znanstvenega komunizma in se sistematično boril proti marksistično-leninistični liniji, ki da jo je nadomestil z lastno malomeščansko in nacionalistično linijo.

Vatikanski krogi so ob Maovi smrti ostali zadržani. Prav Mao je po letu 1949 brutalno uničil rast katoliške Cerkve na Kitajskem. Se danes se ne ve, koliko je preživela silni pritisk zadnjih 25 let s strani partije in režima. Eno je gotovo: uradno ne obstaja več; če živi, živi v podzemlju, vsi tuji misijonarji pa so bili izgnani.

Dvakrat se je Pavel VI. naravnost obrnil na kitajske oblasti: leta 1965 s posebno poslanico, da bi Mao posredoval za mir v Vietnamu, leta 1967 pa na dan sv. Treh kraljev, ko je med pridigo izrazil željo, da bi se mogel srečati s kitajskimi vodi-

telji ter govoriti z njimi o miru na svetu in o problemih kitajske Cerkve. Obrakrat je ostal brez odgovora.

»L'Osservatore Romano« omenja najprej nekatera dejstva, ki govorijo v korist umrlega diktatorja: iztrebil je stare rane, ki so trle kitajsko ljudstvo kot razbojništvo, opijanje z opijem, politično anarhijo; odpravil je luksuz s tem, da je centraliziral gospodarstvo; vsem je zagotovil skromne dohodek, dal je pobudo za domačo industrijo, analfabeti so postali vedno redkejši, a vse to je dosegel z uporabo prisile; posluševal se je policijskega in vojaškega režima, ki ima neomejeno oblast nad stotisoči človeških bitij. Ne smemo pozabiti na tako imenovane »osvobodilne vojne« v letih 1946-49, ko je bilo fizično izločenih na milijone oseb, enako ob raznih čistkah, zlasti v letih 1954 in 1969. Ljudstvo mora slepo ubogati partijo, ki je družinam vzela nadzorstvo nad vzgojo in jo oblikuje v zvestobi partiji, kar ne izključuje niti ožjanja družinskih članov. Z namenom, da se odpravi vse sledove »praznoverja« (tj. verovanja, op. ur.) je bila zatrta katera koli oblika verskega udejstvovanja. Odveč je omenjati preganjanje katoliške Cerkve, ki je doseglo v nekaterih okoliščinah apokaliptična razmerja. Spomnimo se samo na popolno uničenje katoliškega pokopališča v Si Pei Wangu, kjer je našel zadnji počitek p. Matej Ricci, veliki misijonar Kitajske in v njim v teku treh stoletij in pol toliko drugih oznanjevalcev evangelija.

MAOVA ŽIVLJENJSKA POT

Rodil se je 26. decembra 1893 v preprosti kmečki družini v srcu Kitajske v provinci Hunan. Njegovi starši so bili kmetje, ki so si z vztrajnim delom toliko opomogli, da so lahko prodajali presežke riža. Vse življenje je Mao ostal zvest svojemu kmet-skemu poreklu. Na njem je zgradil svojo proletarsko revolucijo. Leta 1927 je zapisal: »Kmetje bodo razbili vse okove, ki jih zdaj utesnjujejo, in se bodo prebijali naprej po poti osvoboditve.« Maovo vero v pomembnost kmečkih množic na Kitajskem izraža tudi njegova ocena, da kmetje prispevajo kakih sedemdeset odstotkov k uspehu kitajske revolucije, medtem ko je mogoče priznati delavcem v mestih in vojakom skupaj komaj trideset odstotkov zaslug. To stališče ni bilo pogodu Moskvi in tistim, ki so hoteli, da se komunistična partija opira predvsem na delavske vrste.

Z dežele je Mao prek srednje šole prišel na univerzo v Pekingu, kjer je bil osem mesecev knjižničar. Tu se je ob branju Marxovih spisov opredelil za marksizem. Sprva je sodeloval z generalom Cangkajškom, potem pa mu je obrnil hrbet.

V začetku tridesetih let najdemo Mao povsod, kjer je tlel kmečki upor. Delavske vstaje v Sanghaju in drugih mestih so klavirno propadle, ostale so le še »sovjetske kmečke republike« na deželi. In prav iz take republike v Kiangsiju na jugu Kitajske, ki se ni mogla več upirati pritisku Cangkajškovih vladnih čet, se je začel leta 1934 »Dolgi pohod«, ki je trajal leto dni in se po desettisočih prehodnih kilometrih končal v severozahodni pokrajini Šensi, kjer se je zdesetkano komunistična armada — samo 20.000 mož — utrdila, preuredila in dočakala konec zadnje svetovne vojne.

Leta 1946 je iz te pokrajine Mao pričel pohod nad Cangkajškovo Kitajsko, ki je zaradi notranjega razkroja padla po treh letih kot zrelo jabolko v Maove roke. Tedaj je bil star 56 let. Toda čakale so ga še mnoge bitke, bitke za ustalitev Kitajske in utrditve svojega položaja znotraj partije.

Že leto dni po razglasitvi Ljudske republike Kitajske je odšel v Moskvo in podpisal 30-letno pogodbo o medsebojni pomoči. Stalinaova smrt je pomenila prelomnico v sovjetsko-kitajskih odnosih. Hruščevovo odpiranje proti Zahodu Mao ni bilo všeč, še manj, da Hruščev ni hotel dati tolike vojaške pomoči, kot si jo je Mao želel. Posledica je bila nagla ohladitev partijskih in državnih odnosov.

Mnogi znotraj kitajske partije z razvojem dogodkov niso bili zadovoljni. Tedaj je Mao prišla na pomoč prva kitajska atomska bomba, ki je eksplodirala 16. oktobra 1964 v puščavi Takla Makan. Mao se je čutil spet močnega. Svojim kritikom je dokazal, da more Kitajska napredovati tudi brez pomoči Sovjetske zveze ter celo biti v vojni z njo. Res je spomladi 1969 prišlo do oboroženih spopadov na reki Usuri med sovjetskimi in kitajskimi obmejnimi četami, zadosten dokaz, kako nizko je padla stopnja medsebojnih odnosov.

Opirajoč se na zveste sodelavce kot je bil minister za obrambo Lin Piao, ministrski predsednik Cenlaj, partijski teoretik Cen Pota ter četrta žena Čang Čungčiao (to si je privzel ob se živi tretji ženi in je postala v vrhovih partije silno pomembna, čeprav zaradi svoje oblasteljnosti ni priljubljena) je počasi izrinil iz vodstva vse, ki so simpatizirali s Sovjetsko zvezo. Nato se je spril leta 1965 nad predsednika kitajske republike Liu Šaočija, ki mu je šest let prej sam pomagal priti na to mesto. S pomočjo skrivnostne »kulturne revolucije« mu je uspelo zrušiti njega, odstraniti Lin Piao in očistiti partijo vseh nezaželenih oseb. Postal je znova njen nesporni vodja in usmerjevalec.

VELIKA UGANKA

Maova Kitajska je kljub odpiranju zadnjih let zunanjemu svetu ostala velika uganka. Deloma to izhaja iz zaprtosti dežele, ki se prej ko slej opira skoraj izključno na lastne sile, deloma iz drugačnega načina razmišljanja in sistema vrednot, ki je za evropskega duha tuj in včasih težko razumljiv.

Predvsem pa je za mnoge težka uganka tisto, kar na kratko označujemo z besedama »kulturna revolucija«. Njena značilnost je neprestano »prečiščevanje«, boj mnenj in idej, ki se občasno izraža v silnih polemikah med obema glavnima linijama v partiji.

Gre za naslednjo opredelitev: ali ideološko čista družba, pa čeprav revna in nerazvita, ali pa hitrejši gospodarski razvoj po odpiranju navzven in z uvajanjem nekaterih »nečistosti«, z vsemi možnimi nevarnostmi, ki jih to odpiranje prinaša.

Letos spomladi po Hsienlajevi smrti je bil odstranjen Teng Hsiao-ping in nadomeščen s Hua Kuo-fengom. Soočili sta se dve struji, ki bi ju zelo poenostavljeno lahko imenovali tehnokratska ali upravna na eni strani in ideološka ali revolucionarna na drugi. Predstavnik prve je bil Teng, druge pa Hua Kuo-feng. Mao je očitno bil na strani zadnjega.

Pri tem je treba upoštevati, da ne ena ne druga stran ne spodbijata osnovnih elementov socialistične graditve: razrednega boja, diktature proletariata, enotnosti partije in gospodarskega razvoja. Ne gre torej za vsebino teh elementov, temveč za vrstni red med njimi: ali je treba predvsem pospeševati razredni boj, torej »politični« element in tako spodbujati tudi razvoj gospodarstva ali pa dati prednost gospodarskemu razvoju in temu podrediti vse drugo.

Po Tengovem padcu je očitno prevladala »revolucionarna« linija, za katero je osnova razredni boj in diktatura proletariata. Ni pa jasno, ali ima ta linija popolno zaslonbo v partijskih vrstah. Mao va smrt v takem trenutku gotovo zastavlja nove neznanke in odpira nova vprašanja. Ali se je novo vodstvo že toliko utrdilo, da bo lahko zagotovilo nadaljevanje sprejete smeri brez večjih pretresov? To je velika kitajska uganka.

Za nas kristjane pa ostaja tudi veliko upanje, ki ga je sedanji sv. oče Pavel VI. izrazil leta 1963 ob misijonski nedelji z besedami: »Tisto seme božje besede, položeno med solzami v brazde, bo vzkalilo ob svojem času in obrodilo svoj sad ob veselju vsega kitajskega ljudstva. To naše upanje sloni na Bogu, ki vodi zgodovino in usodo ljudi.«

Za Maocetunga je bil marksizem izhodišče na pot pri reševanju žgočih problemov prostrane in preobjudene Kitajske

Iz globin se dviga upanje

V zadnji številki »Katoliškega glasa« smo osvetlili nekaj primerov preganjanja, ki ga sovjetske oblasti izvršujejo nad prostostnimi verniki. Ti preganjanji kristjani se sploh ne bojijo za svoje življenje in se žrtvujejo za Kristusa. In v tem trpljenju prihajajo do globokih spoznanj, ki pričajo, da so pravi Kristusovi učenci in da je njihovo hrepenenje po božjem Sinu popolno in vsa njihova dejanja odrešenijska.

Kako bi pa mi, v takih okoliščinah, odigrali svojo vlogo? Vprašanje ni nič manj kot pretresljivo.

V nekaterih državah pod komunističnim režimom — in v Rusiji najbolj — je vera zatirana, cerkve so večidel zaprte, sveto pismo ne sme prek državne meje, vzgoja je popolnoma ateistična, taborišča in umobolnice so polne vernikov (in nekdo pravi, da so te tožbe neprepričljive!) — a prav tam se glas dviga iz globin in vstaja Upanje v odrešenijski razsežnosti. Skozi to trpljenje vodi odrešilna pot, ki prek križa pelje do velikonočne zarje.

Preberimo nekaj odlomkov, ki so jih na svojem križevem potu napisali nekateri kristjani. Trpeči bratje naj nas vodijo s svojimi besedami skozi ta naš votel in razvrednoten svet.

— Nikoli nisem bil tako srečen kot v taborišču. Se se spominjam ur, ki sem jih pomolil prebiv v molitvi. Boga sem čutil blizu, zraven sebe, in takrat sem spontan izrekel besede: »Gospod, daj, da bo ta doba, najlepša v mojem življenju, trajala čimdlje.« In v resnici je bilo vse moje naslednje življenje spomin na tiste srečne ure. Tako sem jaz našel srečo v nesreči in notranjo svobodo v trdem ujetstvu... (Anatolij Levitin-Krasnov)

— Mnogo časa smo že v ječi, iz srca se zahvaljujemo Gospodu, ker On prek nas uredi svoje voljo in svoja dela, prek vas pa izpolnjuje blagoslovljeno dejanje;

in to nam, jetnikom, daje veliko poguma. Gotovi smo, da ne bo vaše delo ničeno pred Gospodom, ker povsod je občutiti Gospodovo roko in njegov blagoslov. (Pavel Ritičkov, Stepan Germanjuk, Mirail Prizjajuk)

— Dragi prijatelji, zvedele smo, da morate vi, v svobodi, prenašati velike težave in preganjanja. Lahko se ponovi: Gospod je z vami! So mogoče na tem svetu sile, ki nas bodo primorale izdati Gospoda, sile, ki bodo pregnale Kristusovo ljudstvo? Ne, teh sil ni. Dragi prijatelji, nihče naj ne obupa in žaluje. Zapomnite si, da vas grešni svet opazuje. Mi mu moramo pokazati Kristusa. (Lida, Ljusa, Nadja, Vera; pismo iz taborišča)

— Moj pozdrav vam prihaja z daljnega severa. Ne bom izgubil poguma, temveč bom luč sveta tam, kamor nas je postavil Gospod... Vojak sovjetske armade, brat v Kristusu, mi je pisal: »Dragi brat David, srečen sem v našem Gospodu Jezusu Kristusu, ampak tvoja usoda je plemenitejša in boljša od moje.« (David Klassen)

— Če bom obsojen, ker sem izvrševal svojo duhovniško dolžnost, potem bo to zame čast in ne sramota; nahačam se na strani večne Resnice, ki pravi: »Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali in preganjali in vse hudo zoper vas lažljivo govorili. Veselite in radujte se, zakaj veliko je vaše plačilo v nebesih.« (Iz samoobrambe duhovnika Šeskevičusa, september 1970)

Nihče ne zahteva, da bi morali vsi tako trpeti, da bi bili dobri kristjani. Dejstvo pa je, da številni tvegajo mnogo in dajo celo življenje zaradi svojega verskega prepričanja.

Velik je križ teh sodobnih mučenikov, a tudi njihovo plačilo bo veliko. Razlika med nami in njimi je neizmerljiva.

A. Z.

OD TEDNA DO TEDNA

■ Ustaski teroristi so se v ZDA polastili letala ameriške družbe TWA, ki je letelo med New Yorkom in Chicagom ter ga prek Montreala v Kanadi, Islandije in Londona usmerili na pariško letališče, kjer so pristali. Spotoma so metali letake, v katerih govorijo o zatiranju v Jugoslaviji ter zahtevajo samostojnost za Hrvaško. »Mi smo borci za svobodo Hrvaške — je stalo zapisano la letakih. — Za ene smo teroristi, za druge domoljubi. Kaj smo dejansko, povedo naši politični in narodni cilji.« V Parizu so se zračni pirati, štirje moški in ena ženska, predali oblastem, zadovoljni, da je imela njih akcija tako velik mednarodni odjek. Uklanjene je nato francosko letalo odpeljalo v ZDA, kjer bodo sojeni po ameriških zakonih. Zadeva pa zanje ne bo lahka, ker so z bombo, ki so jo pustili na newyorškem letališču in je eksplodirala, povzročili smrt enega policijskih agentov, trije pa so bili težko ranjeni.

■ Po dveh letih, ko je pobegnil iz Italije, je bil znani italijanski bančnik Michele Sindona aretiran zaradi finančne prevare v New Yorku. Italijanske oblasti namreč zahtevajo njegovo izročitev. Sindona pa se je hitro vrnil na svobodo, ko je zastavil v jamstvo, da ne bo ušel, 150.000 dolarjev in dal v garancijo tudi sveženj akcijskih delnic svoje žene.

■ V največji tajnosti je Solženicin z ženo in štirimi otroki zapustil Švico, v kateri je živel, odkar so ga sovjetske oblasti v februarju 1974 izgnale iz države. V Švici je bil Solženicin stalno nadzorovan od ruske tajne obveščevalne službe, zaradi česar si je vedno bolj želel iti proč. Sedaj so mu ZDA dale vselitveni vizum. Živel bo v Vermontu.

■ Na letališču korziškega mesta Ajaccio so korziški nacionalisti s plastičnimi bombami razstrelili letalo Boeing 707, ki se je pripravljalo za polet v Pariz. Človeških žrtev ni bilo.

■ V Argentini so gverilci naredili zasedo policijskemu avtobusu, ga ustavili in s strojnimi puščicami pobili devet policijskih agentov. Pri tem sta bila v nekem drugem avtomobilu od strelav ubita tudi dva civilista.

■ Viktor Ivanovič Belenko, ki je pristal s sovjetskim vojaškim letalom »Mig 25« pretekli teden na Japonskem, je že odpotoval z redno letalsko linijo v ZDA, kjer bo zaposljal za politični azil. Pred sovjetskimi poslaniki v Tokiu je namreč odločno izjavil, da se ne želi vrniti v Sovjetsko zvezo.

■ Do dveh hudih železniških nesreč je prišlo v Galiciji (Spanija) pri mestu Vigo in v zahodnoafriški državi Kamerun. V Spaniji je izgubilo življenje 20 oseb, 32 pa jih je bilo ranjenih, v Kamerunu pa je umrlo najmanj sto oseb, 300 pa jih je bilo ranjenih. Do hudega trčenja je prišlo tudi pri Trevigliu na progi Milan-Benetke. K sreči je bilo na potniškem vlaku, ki je zadel v tovarnoga, le pet ranjenih, eden od njih precej težko.

mu po majski katastrofi.

V ponedeljek je prispela v Videm tudi delegacija parlamentarcev, ki se je sestala z zastopniki deželne države. V diskusiji se je oglasil k besedi tudi svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Stoka. Prisotne parlamentarce je opozoril na dejstvo, da je majski potres hudo prizadel tudi kraje, kjer živi slovenska narodna skupnost, ki je utrpela veliko materialno in kulturno škodo. Treba bo rešiti stanovanjska vprašanja najprej za prebivalce vasi, ki ležijo v višjih legah, kjer se že čuti bližnja zime.

Ker je položaj prebivalstva v od potresa prizadetih krajih postal pereč, je deželni odbor sklenil sprejeti ukrepe, da bi ljudje čimprej dobili streho nad glavo. Na eni strani bodo pospešili gradnjo zasilnih montažnih hiš, na drugi strani pa so zahvali zaplembo prostih stanovanj, hotelov in podobnih poslopij tudi v drugih krajih dežele.

Diskriminacija do slovenskih duhovnikov

Znano je, da jugoslovanski konzulati — vsaj v ZDA — tako — naravnost ponujajo vize za potovanje v Jugoslavijo. Vse formalnosti opravijo v par minutah.

To pa ne velja za duhovnike, ki so bili rojeni v Jugoslaviji, pa imajo sedaj ameriško državljanstvo. Ti morajo narediti posebno prošnjo in konzul jim izda vizo potem ko je dobil pristanek krajevnih oblasti iz domovine. Očividno gre tu za izi-

OBHAJANJE POROKE

Kot vsak liturgični obred zahteva tudi poroka popolno in dejansko sodelovanje vseh navzočih sorazmerno z nalogo, ki jo ima vsak v občestvu.

Ženin in nevesta sta delivca in prejemnika zakramenta in njegovih milosti. Duhovnik, ki predseduje zbranemu občestvu je od Cerkve pooblaščen uradna priča. Priči nista le priči privoljenja poročenca v zakon, ampak predstavljata tudi krščansko skupnost. Sorodniki, prijatelji in drugi verniki izražajo kot skupnost skrivnost Kristusa in Cerkve.

Duhovnik, ki predseduje obredu, razloži pomen božje besede, spodbuja k sodelovanju pri obredu. Verniki pa sodelujejo zlasti s petjem, odgovori in skupno molitvijo, ki mora priti posebno do izraza v prošnjah za novoporočenca. Na ta način so vsi deležni dobrot božje besede, katere oznanjevalci morajo biti v življenju.

Zaročence je treba spodbujati, da obhajajo poroko s sv. mašo in prejmejo v sv. obhajilu Telo in Kri Gospodovo potem ko so očistili duše v dobri spovedi ter se spravili z Bogom in brati. Tudi navzoči naj se pridružijo zaročencem in prejmejo sv. obhajilo, ker tako na najpopolnejši način sodelujejo pri poročnem obredu.

Po Dragi '76

Ob sklepu letošnjih študijskih dni Draga 76 na Opčinah smatra pripravljani odbor DSI za umestno, da posebej ogovori slovensko kulturno javnost.

Letos je bilo prvič, da je Draga morala tvegati svoj študijski načrt in svojo organizacijsko izpeljavo brez svojega ustanovitelja in animatorja prof. Jožeta Peterlina. Z njegovo smrtjo ji je zmanjkala ne samo njegova slovenska in krščanska zavzetost, ampak tudi njegova organizacijska nadarjenost in, kar je še posebej zaznamovalo kulturni profil Drage, njegova osebna ugla-jena odprtost.

Bila je še druga težava: nenaklonjena orkestracija določenih občil, ki so skušala Drago vnaprej politično diskreditirati kot tribut slovenske emigrantske desnice, uperjeno proti obstoječi družbeni ureditvi v matični Sloveniji. Dodati je treba še tretjo težavo, ki je bila v zvezi z organizacijsko preselitvijo Drage na Opčine.

O organizacijskem in študijskem uspehu II. Drage, o njeni aktualnosti in kvaliteti ne morejo soditi organizatorji, ker pripadajo take ocene javnosti. Toda množičnost obiska (največja doslej v kroniki Drage), živahnost diskusije (s tridesetorico diskutantov), visoka kulturnost ozračja, še privzdignjena z obiskom dveh očakov slovenske kulture, kiparja Goršeta in pisatelja Kobala, nam govorijo za to, da je predlagana tematika zadela v živo sedanjega slovenskega duhovnega trenutka. Naj dodamo, da smo med nekaj stotin udeležencev opazili tudi razumnike iz SR Slovenije, in to v nič manjšem številu kakor v prejšnjih letih.

Brez samoveljstva lahko torej beležimo kulturni podvig, ki se je tako s svojo problematiko kakor s svojo odmevnostjo spet pomembno zapisal v naše kulturno dogajanje.

Zaradi tega je tem manj odgovoren pristop, s katerim se je letošnje Drage lotil tržaški slovenski dnevnik.

Etiketirani letošnji Drago s takšno stalnistično preproščino, in to v letu 1976, ko pluralizem jemlje ne samo kot taktično, ampak tudi institucionalno izbiro celo Komunistična partija Italije, še več, v istih dneh, ko predsednik RK SZDL Mitja

gravanje: konzul trdi, da predhodna odobritev še ni prišla, krajevne oblasti pa se izgovarjajo, da je za vizo pristojen edinole konzul in da se one ne morejo vmešavati v njegove zadeve.

Tako dobi vizo le tak duhovnik, ki zmoli svoj »confiteor« in poda svojo vdanostno izjavo o novih oblasteh v Jugoslaviji, če le mogoče v nekomunističnem časopisu. Potem dobi vizo brez prošenj, težav in zavlačevanj.

Kot rečeno, velja to samo za duhovnike, rojene v Jugoslaviji. V Jugoslaviji se ne izgubi domačega državljanstva s pridobitvijo tujega. Za izbris od jugoslovanskega državljanstva je treba vložiti posebno prošnjo, kateri sledi dolga in komplicirana procedura in nazadnje so jugoslovanske oblasti proste, da odločajo o prošnji kot se jim zdi. In jugoslovanske oblasti izrecno poudarjajo, da če zaprejo kakšnega bivšega državljanca Jugoslavije, ki ima tuje državljanstvo, da zanje to nič ne pomeni, ker je še vedno jugoslovanski državljan. Zato je treba biti take vrste državljanom pri obiskovanju Jugoslavije na moč previden.

Po drugi strani pa so jugoslovanske oblasti nedosledne do lastne ustave; če je namreč res, da je bivši jugoslovanski državljan s tujim državljanstvom še vedno državljan Jugoslavije, mu ustava zagotavlja, da se lahko vedno vrne v domovino, da lahko v njej biva in ne sme biti iz nje izgnan. To bi moralo veljati tudi za slovenske duhovnike z dvojnimi državljanstvom. Toda vemo, da so besede eno, praksa pa drugo. Zapisali pa smo to z namenom, da se pogleda še enkrat resnici v obraz. L. V.

Ribičič v bližnji Lipici vabi h kritičnosti celo matične kulturnike, je poštenje, kateremu se zdi DSI pod čast odgovarjati.

Pripravljalni odbor DSI slovesno izjavlja naslednje: vse dokler se Draga ne izjavi proti sedanjim ustavnim ureditvi SFR Jugoslavije in proti njeni ozemeljski nedotakljivosti in celovitosti, je vsaka beseda o kakem argentinstvu Drage provokacija in laž. Kar pa se tiče idejnega pluralizma Drage, spada ta pluralizem v njen neodpovedljivi moralni statut od njenega prvega početka.

Predavanja in debatni posegi na letošnji Drago bodo objavljeni v našem prihodnjem zborniku, tako da si bo lahko vsakdo ustvaril nepopačeno sodbo o resnični vsebini in resničnem tonu letošnjih študijskih dni.

Na koncu se organizatorji javno zahvaljujejo vsem, ki so pomagali k uspehu tega našega kulturnega srečanja: predavateljem, diskutantom, tehnično-upravnemu osebju in ne nazadnje slovenski javnosti, ki je s svojo tako široko navzočnostjo potrdila vitalnost naše že nad desetletne pobude. Na svidenje v Dragi 77!

Trst, 14. septembra 1976

Društvo slovenskih izobražencev — pripravljali odbor —

P. S. Pričujoči dopis so prejeli poleg Katoliškega glasa v objavo še sledeči listi in revije: Dan, Delo-Ljubljana, Delo-Trst, Gospodarstvo, Ljubljanski dnevnik, Mladika, Most, Naši razgledi, Naš tednik, Novi list, Novi Matajur, Primorski dnevnik, Slovenski vestnik, Večer in Zaliv ter radio-televizijske ustanove radio Trst A, RTV Koper in RTV Ljubljana.

Kamenčki

»Draga« mora biti protijugoslovanska

Rojenice v Ljubljani so prisodile Dragi smrt. Ker pa ta klub njihovi obsodbi ni umrla in je klub smrti idejnega začetnika prof. Jožeta Peterlina tudi letos naznanila, da se bo vršila v Marijanišču na Opčinah, so ji ljubljanske rojenice prisodile, da mora biti »belogardistična, antikomunistična in antijugoslovanska«.

Ze precej pred rojstvom Drage 76 je v imenu ljubljanskih rojenic dekretiral njeno usodo časnikiar (mi ne rabimo besede novinar, ker ni slovenska) Boris Kutin v Delu dne 13. avgusta 1976 v članku »Izmerjena je nebeška stran.« Boris Kutin brije norce iz Drage in zaključuje: »Ti (namreč Josip Vidmar, Branko Kreft, Ciril Zlobec) so že izmerili njeno, namreč Dragino, nebeško stran, ki v svoji humanosti brez meja pelje tudi k poti sprave z belogardizmom...«

Ljubljanske rojenice so tako usodile in Primorski dnevnik ni smel drugače kot da je potrdil to usodo. Zato smo v njegovih poročilih o Dragi v soboto 4. septembra in v torek 7. septembra brali o antikomunistični in antijugoslovanski Dragi.

Huda je takšna tlaka, ko v demokratični državi moraš pisati kot ukazuje »la voce del padrone«. Glasilo italijanske partije je le bolj demokratično, ko na račun češkoslovaških komunistov piše: »Glede sovjetske intervencije v Pragi kot glede katere koli druge zadeve imamo svojo pravico in dolžnost, da povemo svoje mnenje o dejstvih in dogodkih v kateri koli deželi...« (L'Unità 2. sept.).

Ali nimajo svobodni italijanski državljani v Dragi prav tako pravico in dolžnost, da povedo svoje mnenje o dejstvih in dogodkih v kateri koli deželi, ne da bi zaradi tega bili »belogardisti in antijugoslovani«? Sicer je pa ta burka že zelo stara.

Tudi Ivanu Cankarju so očitali, da ne ljubi domovine. Niso ga zaprli, ker na njegovo srečo takrat v Ljubljani ni bilo še OZNE.

(r+r)

Verska svoboda samo na papirju

Romunija je član Organizacije Združenih narodov in je kot taka tudi podpisala izjavo o človeških pravicah. Med njimi je pravica o izpovedovanju vere. Neki katoliški župnik je dobil v roke omenjeni dokument o človeških pravicah, pa ga je objavil na cerkvenih vratih, da bi tako opogumil svoje vernike pri izpolnjevanju verskih dolžnosti. Pa se je kmalu pojavil vladni inšpektor iz romunske prestolnice ter zahteval od župnika, da proglas odstrani. Župnik je ugovarjal, češ da je bil objavljen v Uradnem listu, da je torej javen in velja za vse. Toda komunistični funkcionar mu je odvrnil: »Objavljati zakone in odločbe je zadeva države, ne pa Cerkve.«

Samo prepričani katoličani si upajo pošiljati otroke k verouku, ki se poučuje v popoldanskih urah po končanem šolskem pouku ali v cerkvi ali v župnikovi sobi. K verouku prihaja 20-30 % otrok. Ni dovoljeno obiskovati verouka otrokom državnih uslužbencev ali članov komunistične partije. Pri pouku se duhovnik ne sme posluževati ne fotografij ne filmskih diapozitivov niti table, da bi nanjo kaj napisal. Vse mora biti ustno in otroci si ne smejo ničesar zapisati. Duhovniku tudi ni dovoljeno vprašati otrok, če so njegovo razlago razumeli. Se manj sme duhovnik vabiti otroke k pouku za prvo obhajilo in birmo.

Katoliška Cerkve v Romuniji je brez svojih časopisov in tudi ne sme izdajati knjig. Edina dovoljena publikacija je stenski bogoslužni koledar, ki je podvržen predhodni cenzuri s strani oblasti in ima zelo omejeno naklado.

Duhovščina je v glavnem stara nad 50 let. Tisti, ki delujejo v dušnem pastirstvu, prejemajo malenkostno državno podporo, ni jim pa dovoljeno prejemati iz tujine mašnih intencij ali darilnih paketov. Nimajo pravice do pokojnine niti da bi se, ko obnemorejo, zatekli v kak Dom počitka za ostarele in betežne osebe. Za imenovanje župnika je potreben pristanek državnih oblasti. Vsi cerkveni redovi so bili razpuščeni. Oblasti skrbno pazijo, da se ne bi bivši redovniki in redovnice zbirali v majhnih skupnostih.

Vsak državljani, ki se je srečal s kakim tujcem in imel razgovor z njim, mora to pismeno javiti policiji v teku 24 ur in tudi sporočiti vsebino razgovora. Ta predpis se izvaja zelo strogo, če gre za duhovnike še posebno. Tujci ne smejo stanovati pri zasebnikih. Kazen za prestop tega predpisa je zelo huda: do 10.000 lejev, kar pomeni petmesečno plačo.

Grško-katoliška Cerkve je bila nasilno vključena v romunsko pravoslavno Cerkve, živi pa tajno naprej. Laže diha katoliška Cerkve, v kolikor so njeni člani pripadniki nemške in madžarske manjšine

v Romuniji, ker jo smatrajo oblasti za Cerkve manjšin. Romunski verniki, ki se priznavajo k rimsko-katoliški Cerkvi, pa doživljajo zapostavljanje vseh vrst. Kljub vsemu pa lahko rečemo, da katoliška Cerkve v Romuniji ni v kaki agoniji, ampak se krepko upira pritisku ateistične države in si pridobiva simpatij tudi med mladim rodod.

(Povzeto po »L'Eco dell'Amore«)

★

■ Blizu Zürichja je lokomotiva ubila 7 progovnih delavcev, enega pa hudo ranila. Zdi se, da so odpovedali sprejemno-oddajni aparati, ki so delavce opozarjali na mimo vozeče vlake.

■ Ze dva meseca se na območju Capetowna v Južni Afriki nadaljujejo nemiri med črnimi in mešanimi prebivalstvom. Število žrtev rasnih nemirov se je povzpelo že na 327.

Zemlja se trese kar naprej

V soboto 11. septembra se je zemlja na prizadetem potresnem področju zopet tresla. Prvi sunek je bil ob 18.32, drugi najmočnejši ob 18.36 in tretji nekoliko slabotnejši ob 18.50. Drugi je presegel osmo stopnjo po Mercallijevi lestvici in je bil vsaj tako močan kot drugi 6. maja letos, ki je povzročil znano opustošenje.

Novi potres je popolnoma uničil še tisto, kar je ostalo od zgodovinskega središča v Gemoni (tu je bil znova epicenter potresa), čutili pa so ga v vsej srednji in severni Italiji, v vsej Sloveniji, še posebej v Posočju, vse do Reke in Zagreba. Na italijanski strani je povzročil štiri smrtne žrtve, zrušilo se je precej poškodovanih ali obnovljenih hiš, odrgano skalovje je med Carnio in Moggiu za 17 ur pretrgalo železniški promet, skratka ponovile so se slike iz majskega potresa.

Sobotni potres je presenetil strokovnjake, ljudem pa spet pognal strah v kosti, zlasti ker se sunki nadaljujejo. V ponedeljek 13. septembra sta bila spet dva, ob 20.54 in 21.45. Prvi je odsegel šesto stopnjo po Mercalliju. Potem je prišel še silni sunek v sredo ob 5.20 zjutraj, ki je daleč naokrog skoro vse ljudi vrge iz postelje in dosegel deveto stopnjo po Mercallijevi lestvici.

Novi položaj zahteva hitre in učinkovite ukrepe, kajti zima je pred vrati, pod šotori pa še vedno 40.000 oseb. Vlada je ponovno imenovala izrednega komisarja za izvajanje posebnih ukrepov. Je to ministrski podtajnik za notranje zadeve Zamberletti, ki je že bil izredni komisar v Vid-

Delovni tabori slovenske zamejske skavtske organizacije

MISLI OB ZAKLJUČKU DELOVNIH TABOROV

I. Prva misel naj bo polemična. Zakaj ni sodelovalo več ljudi? Le neznatno število oseb, ki niso člani skavtske organizacije, se je prijavilo za delovni tabor. Kje so se izgubila ob tej priložnosti prosvetna in športna društva, razni krožki?

Nekatere izjeme iz vrst teh skupin le potrjujejo, lahko rečemo, strahotno praznino, ki jo je ustvarila odsotnost ostalih. Delovni tabor so organizirali tudi slovenski levičarji v Bardu: tudi njih je bilo zelo malo. Kako težko je žrtvovati teden dni počitnice! Lažje je seveda dati nekaj tisočakov in nekaj ponošenih cunj »za žrtve potresa«. Te pa najbolj potrebujejo človeške bližine in sočustvovanja.

Radi govorimo o krizi v naših organizacijah, o pomanjkanju zanimanja zanje, o potrebi po novih prijemih in novih vsebinah. Kriza je prav v tem: da samo govorimo, pa nič tega ne naredimo. Govorimo o ljubezni do bližnjega, o občestvu vseh kristjanov, o Tretjem svetu, o skupnih interesih vseh delovnih ljudi. Ko pa je naš najbližji »bližnji« v težavi, zapremo oči in gremo k morju, na potovanje, po nove izkušnje.

II. Za nas, ki smo preživeli teden ali dva med potresenci, je bila to priložnost za izredne nove izkušnje. Zame je bilo nekaj čudovitega odkritje teh mladih ljudi, ki so se iz cele Italije zgrnili v našo deželo, da bi pomagali.

V neki vasi so bile več mesecev na voljo ljudem skupine mladih iz neke farne skupnosti iz Foggie. Prišli so v Furlanijo s svojimi sredstvi, ničesar niso zahtevali od prebivalstva, prinesli so celo v dar veliko denarja in drugih potrebnih stvari.

Delegacija te vasi je šla v Foggio, da bi se osebno zahvalila tej farni skupnosti: odkrili so, da gre za najbolj revno predmestje Foggie, da so prišli na pomoč potresencem ljudje, ki sami živijo v barakah. To je vera, kakršno danes sprejemamo.

III. Velika novost za nas vse je bila občina Tipana. To je popolnoma slovenski kraj, pa kljub temu skoraj čisto nepoznan. Ob stiku z domačini se nam je včasih zdelo, da so že čisto izgubljeni za slovenski narod; to zlasti ko nismo mogli z njimi govoriti po slovensko ali ko so nam izjavljali, da oni niso Slovenci. Pa je prišla druga priložnost, ko smo razumeli njihovo govorico ali pa smo ugotovili, da se nekateri le zavedajo, da pripadajo drugemu narodu, da so drugačni.

Neki mlad človek iz Tipane mi je pravil, da je to spoznal pred nekaj leti: šel je v Neme (Nimis) in v gostilni se je z nekom spri, pa mu je ta rekel »sclaf«, to je suženj. Tedaj je začutil, da ni navaden italijanski državljani. Prav gotovo domačini podzvestno čutijo neko razdvojenost, pa ne znajo ali ne morejo potegniti praktičnega zaključka, to se pravi priznati, da so Slovenci.

IV. V soboto 11. septembra se je zemlja spet močno stresla. Še druge hiše so se podrle, še več ljudi je ranjenih, prebivalci so še bolj obupani. Pomoč za žrtve potresa je še bolj potrebna kot prej. Posamezniki in skupine lahko gredo pomagat tudi samo za en dan na potresno področje. Ustavijo se lahko pri prvem človeku, ki popravlja hišo in mu pomagajo. Potrebna je pomoč pri zidanju, pri pobiranju pridelkov na polju, pri skrbi za otroke. Morda se bo kdo odločil, da tako uporabi svoj prosti čas. Ali pa bo še naprej »kulturno« društvo skrbelo samo za ste-

rilna predavanja in razne ples v korist potresencev, športno društvo bo živelo samo za žogo, farne skupine bodo govorile o Tretjem svetu. Upam pa, da ne bo tako.

B. Š.

DELOVNI TABORI V OBČINI TIPANA V SLOVENSKI BENEČIJI

V avgustu so slovenske zamejske skavtske organizacije priredile delovne tabore v občini Tipana v Slovenski Benečiji. Tabori so se vršili v petih izmenah, vsaka po en teden.

Udeleženci so v občini opravljali različna dela; tako so npr. pomagali domačinom pri pozidavi razmajanih domov, obenem pa so na županstvu pomagali pri uradnih poslih.

Večino časa pa so uporabili za postavljanje montažnih hišic, najprej v vasi Karnahtha (Cornappo) s skupino prostovoljcev bavarskega Rdečega Križa, pozneje pa so v vasi Viskorša (Monteaperta) postavljali hišice iz materiala, ki je prispel iz begunskega taborišča v Padričah. Tudi delo v Padričah so opravljali člani SZSO.

Poleg ročnega dela pa so naši fantje in dekleta mnogo pripomogli k narodnemu osveščanju domačinov, najbolj s pogovori in petjem; v tem smislu so organizirali tradicionalni vaški praznik, ki bi ga sicer letos ne bilo.

Praznik se je vršil 21. in 22. avgusta. Sodelovala sta ansambel »Veseli števerjanski fantje« ter SZ Olympia. Slednja je organizirala tekmo z ekipo ASFJR iz Čedad, nato pa nastopala z domačini pri vlečenju vrvi. - F. B.

DELO V PADRICAH

Skupino, ki je sodelovala pri tretji izmeni delovnega tabora SZSO, so sestavljali skavti in skavtine iz Trsta. Nekateri so nadaljevali delo prejšnjih skupin v Tipani, večina pa je ostala kar na Tržaškem; bilo jih je 16 in so sodelovali z nekaterimi tržaškimi obrtniki pri razdiranju barak v Padričah.

Ideja, da bi uporabili za potresence te stare barake, je prišla g. Ovsecu, ki je tudi pomagal pri tem delu. Nekateri skavti in skavtine so delali ves dan, ostali pa ob prostih urah.

Ob koncu tedna so naložili dele barak na vojaške kamione in ti so jih odpeljali v Viskoršo (Monteaperta) v občini Tipana. Tam je bilo treba barake znova postaviti: najprej je bilo treba zgraditi temelje iz cementa, nato pa sestaviti hišice. Gospod Levan, domačin iz Viskorše, je vodil ta dela in naši prostovoljci so mu bili v veliko pomoč. - V. O.

NEKAJ STATISTIČNIH PODATKOV

Na delovnem taboru v Tipani je v petih izmenah delalo 51 ljudi; tem moramo prišteti še obiskovalce, ki so se ustavili samo en dan; prišteti moramo tudi nekatere igralce goriške Olympie, ki so sodelovali na domači šagri ter člane skupine »Veseli števerjanski fantje«, ki so igrali na šagri.

V prvi izmeni je delalo 9 oseb, v drugi 16, v tretji 3 v Tipani in 16 na Padričah, v četrti izmeni je delalo 10 oseb v Tipani in 6 na Padričah, v peti izmeni je sodelovalo 8 skavtov. Mnogi so sodelovali v dveh ali več izmenah.

Še drugi so v Padričah pomagali pri nakladanju delov barak na tovornjake. Skupno je bilo opravljenih približno 2.200 delovnih ur. Tem moramo seveda dodati ure, ki so jih prostovoljci preživeli z domačini v razgovorih, v gostilni, ob petju. Z narodnostnega vidika so te ure morda najvažnejše. - V. O.

Na istem listu je misijonar Majcen dopisal pod datum 1. avgusta naslednje vrstice:

»Predragi! Moj Omega dan je torej napočil in 23. julija sem došel v Bangkok, 27. pa v Hongkong. Tukaj so me spravili v bolnišnico sv. Pavla, da me preiščejo. Razen hude utrujenosti, slabotnega srca, nekoliko povečane prostate žleze in majhne sence na dvanajstniku, ki bi se utegnili razviti v čir, niso našli kaj posebnega.

Sedaj počivam in čakam provinciala, da kaj odloči zame, ker je on še vedno moj predstojnik. Te dni sem se rokoval s številnimi mojimi starimi prijatelji. Posebno vesel sem bil obiska g. Pavlina.

Začel sem pripravljati kratek opis mojega Omega dneva in vsega, kar je sledilo. Pa sem bil preveč zdelan. Bom že pisal, saj sedaj ni treba toliko misliti, kaj je prav in kaj ni prav, da se dene na papir. Dejstvo, da so vietnamsko salezijansko skupnost osvobodili vseh tujih misijonarjev, je prišlo malo prehitro, pa je vseeno tudi to po načrtih božje previdnosti.

Štirindvajset let je torej poteklo od Alfa dneva. Zaključil se je prvi del zgodovine

tržaške novice

Resolucija solidarnosti s koroškimi Slovenci

Slovenski izobraženci iz zamejstva, zdomstva in matične domovine, zbrani 4. in 5. septembra 1976 na študijskih dneh »Draga 76« na Opčinah pri Trstu so ugotovili, da sta vrednoti svobode in demokracije tudi v današnjem času še vedno teptani. V tem pogledu so posebno prizadeti naši rojaki na Koroškem, ki prav v teh dneh bijejo usoden boj za svoj svoboden obstoj in razvoj, ko se odločno upirajo sklepu avstrijske vlade ob soglasju vseh avstrijskih strank o preštevanju kljub jasno izraženemu nasprotovanju celotne slovenske manjšine, ki iz jasnih razlogov odklanja pogojevanje narodnostnih pravic na podlagi preštevanja pripadnikov narodne manjšine.

Zato udeleženci teh študijskih dni ne morejo mimo tega težkega trenutka, ki ga preživljajo koroški Slovenci in gradiščanski Hrvati, ter odločno protestirajo proti krivičnim nameram avstrijskih oblast, ki zasledujejo njihovo asimilacijo in s tem kršijo 7. člen državne pogodbe.

Ko izražajo svojo polno solidarnost koroškim Slovincem, pozivajo vse odgovorne kroge — posebno še one v matični domovini — da z ustreznimi koraki, tudi s posegi v OZN, preprečijo nameravano raznarodovanje slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem.

Sv. Križ pri Trstu

Boris Bogatec in Norma Tretjak sta si v nedeljo 5. septembra obljubila zakonsko zvestobo v naši lični cerkvi sv. Roka.

Kaj se obeta novega na tržaškem radiu?

Reorganizacija radijskih in televizijskih služb, ki se je začela v centru v Rimu, se pripravlja na celotnem ozemlju države; tudi v Trstu. Časopisi so o tem le malo pisali in še tisto nejasno. Do sedaj se je v javnosti zvedelo predvsem to, da mislijo slovenske oddaje v Trstu prekiniti ob 19.30. Glede ostalega ne ve javnost še nič stvarnega. Zato si dovolimo povedati nekaj misli in staviti nekaj predlogov.

Radijska postaja v Trstu v slovenskem jeziku je zelo pomembna kulturna ustanova. Zorko Harej je v lanskem koledarju Goriške Mohorjeve družbe omenil, koliko kulturnega bogastva je šlo prek radijskih valov tržaške postaje od njenega začetka do sedaj.

Postaja vzbuja ustvarjalce kulturnih vrednot (pesnike, pisatelje, dramatičarje, glasbenike, predavatelje ipd.) k delu, k ustvarjanju, sicer bi se tudi oni predali lagodnemu uživanju potrošniške družbe.

Poslušalci od Tržaškega zaliva do Kanalske doline pod Višarjami se ob poslušanju tržaške slovenske postaje bogatijo v znanju, plemenitijo in veselijo ob lepoti kulturnih umetnin, ki jih slišijo v slovenskem jeziku iz Trsta.

Tudi izven naše dežele v raznih pokrajinah Italije so slovenski državljani, ki radi prisluhnejo tržaškim oddajam v slovenskem jeziku. Tudi državljani italijanskega jezika v naši deželi in v drugih pokrajinah republike pogosto obrnejo ključ na tržaško slovensko postajo, posebno da poslušajo glasbo in slovensko zborovsko petje.

Med poročno mašo je pel domači cerkveni zbor.

V soboto 11. septembra pa sta se poročila v naši župni cerkvi Jožko Prinčič iz Sovodenj ob Soči in domačinka Darinka Košuta. Med sv. mašo so prepevali na koru Darinkini sorodniki in prijatelji.

Obema paroma želimo Križani obilo božjega blagoslova na njuni novi življenjski poti.

Romarski izlet na Matajur

Prvo nedeljo v septembru je bila blagoslovljena na Matajurju (1645 m), ki kraljuje nad Beneško Slovenijo, obnovljena kapelica, ki jo je majski potres precej poškodoval. Ob tej priložnosti je prišlo na Matajur okoli tisoč ljudi.

Na Marijin praznik 8. septembra pa je Matajur obiskala skupina 52 romarskih izletnikov od Sv. Ivana v Trstu in iz Podlonjerja. Tržačani so imeli spotoma sveto mašo v Marijini cerkvi v Krminu (Rosa Mistica), nakar so nadaljevali pot v Benečijo. Široka asfaltirana cesta, ki se odcepi pri Ažli (Azzida) od ceste proti St. Petru, pripelje mimo beneških Sovodenj in mimo Cepletišča skozi Mašero 1300 m visoko, kjer se konča pri planinskem domu. Od tod je do vrha še dobro uro pešhoje.

Polovica Tržačanov se je pogumno odločila za ta napor. Bili so nagajeni s čudovitim razgledom z vrha. Seveda je to le v primeru, da je vreme sončno. Domačini pravijo, da dobi Matajur skoro vsako popoldne »kapo« — megla zagrne vrh, a do naših Tržačanov je bil blagohoten. Sonce

je žgalo na vse pretege in nekateri so pri vzponu kar ogoreli.

Novi planinski dom »Senatore Pellizzo« upravlja neka beneškoslovenska družina iz St. Petra ob Nadiži. Prvič je bilo v tem domu 8. septembra razdeljenih nad sto kosil. Poleg Tržačanov je imel tisti dan poročni obed neki par iz Vidma. Oskrbnik doma je bil vesel, da je mogel prvič biti za gostilničarja v polnem pomenu besede. Postrežba je bila odlična.

Na dveh barvnih razglednicah s sliko planinskega doma je napisano, da je Matajur gora štirih letnih časov, kar drži, saj pozna Matajur tudi zimski turizem. Prostrani pašniki so odlična smučišča, pa tudi vlečnic ne manjka, prav na vrhu pa je državna meja z Jugoslavijo.

Naj še omenimo, da živijo po vseh vseh in naselijih na obronkih Matajurja vse v dolino do Ažle in do Stare gore naši slovenski ljudje. Ogovorite jih vedno slovensko in prejeli boste hvaležen slovenski odgovor. Tako smo srečali v Mašeri domače solarje, ki so veselo pozdravljali »Dober dan!«

Na povratku so se Tržačani ustavili še v Vidmu v znani Marijini cerkvi, kjer so svoje romanje zaključili.

V Trstu in Gorici smo po tolikih letih že kar v zadregi, kam in kako organizirati enodnevnih romarskih izlet. Sedaj imamo novo točko: Matajur s planinskim svetom v naši neposredni bližini. Prepričajte se sami! Planinski dom je odprt vse leto in to vsak dan. Seveda je treba za večje skupine kosilo predhodno naročiti. - F. Š.

Dan strežnikov

Pretekli četrtek 9. septembra so imeli strežniki slovenskih župnij goriške škofije svoj dan. V dveh avtobusih so se odpeljali v Benečijo, kjer je bila v trčmunski cerkvi sv. maša, ki je povezovala vse strežnike v eno družino. Po maši je bilo pred cerkvijo tekmovanje o maši in strežništvu. Lepo vreme je povečalo dobro razpoloženje vseh 96 strežnikov, ki jih je spremljalo sedem dušnih pastirjev.

Po kosilu iz nahrbtnika smo se z avtobusoma peljali do koč pod Matajurjem in se nato povzpeli na vrh, kjer pa ni bilo lepega razgleda zaradi megle.

Ob vrnitvi smo na trgu pred longobardskim templjem v Čedadu zaključili tekmovanje v verouku, slovesno razglasili izid in izročili lepo izdelano zastavico zmagovalni skupini, ki so jo tvorili strežniki iz Rupe, Peči, Gabrij in Vrha. Tam smo se tudi poslovili in ob spremljavi kitar in harmonike šli k avtobusom ter se veseli vrnili domov.

Šolski uspehi

Šolski uspehi na nižji srednji šoli »Ivan Trinko« v Gorici

V jesenskem roku so izdelali sledeči dijaki: I.A. razred: Lavrencic Nadja, Ursic David, Zavadlav Aleksander; I.B. Feri Bruna, Antoni Robert, Devetak Igor, Jarc Iztok, Marcogis Pavel, Pahor Aleksij; I.C. Kosic Klavdija, Primožič Tania, Croselli Marij, Devetak Iva, Grillo Valter, Princ Marijan, Terpin Jožef, Vescovi Pavel; I.D. Devetak Vincencija; pet dijakov je bilo zavrženih.

II.A. razred: Komjanc Gabrijel, Marega Judij; II.B. Juren Igor, Lavrencic Darij, Mrakic Alojz, Novosel Evgen, Terpin Gabrijel; II.C. Pinzan Ivana, Sobani Katarina, Zago Klara; II.D. Bresciani Danila, Juren Nataša, Muzic Katarina, Zotti Silvia, Hlede Pavel, Vicchi Ivan; dva dijaka sta bila zavržena.

Ze drugi dan (2. avgusta) je misijonar Majcen napisal sobratu Vodetu obširnejše pismo, v katerem pravi:

»Pred tremi leti sem ti pisal (in tudi drugi so drugod pisali) o Alfa dnevu (3. oktobra 1952) naše vietnamske salezijanske misijonske zgodovine. Dolga je bila cesta 24-letne zgodovine od tega prvega cestnega kilometrskega kamna. Vila se je po svoje, skozi težave in zmage. Inženirji te ceste so bile odlične osebnosti: od daleč Braga, Bellido, Tohil in vrhovni predstojniki; od blizu pa posebno Mario Acquistapace, Massimino in še vrsta drugih (sebe iz skromnosti ne omenja, pa bi moral stati na prvem mestu - op. p.), ki so vzgajali in gojili novo salezijansko družino don Boskovih sinov v Vietnamu.

Ta mesec julij 1976 pa je ljubi Bog z Omega dnevom postavil piko vietnamskim misijonom in misijonarjem. Najprej sta odšli zadnji dve sestri Marije Pomočnice, potem g. Luvisotto, doma iz Pordenona in dva Belgijca. Meni so vsi želeli »Buona permanenza!«, posebno še mladi Vietnamci.

(Drugič naprej)

Zadnji evropski salezijanec je zapustil Vietnam

(1)

Turin, konec avgusta 1976. - Goriški rojak, misijonar Stanko Pavlin SDB, je 1. avgusta pisal iz Hongkonga. Takole pravi:

»Zadnji evropski salezijanec je zapustil Vietnam v petek 23. julija. Sedaj je pri nas v Hongkongu. To je naš ANDREJ MAJECEN. Sedaj je v bolnišnici pri sestrah usmiljenkah na pregledu. V Hongkong je došel 27. julija, ker je na poti iz Vietnamu zvil najprej v Bangkok na Tajskem. Zaradi izčrpanosti je moral tam par dni počivati pri ondotnih salezijancih. Ker je bolnišnica, v kateri misijonar leži, blizu našega zavoda, ga redno obiskujem; prav tako tudi drugi tukajšnji sobratje. Majcen je vedno vesel, čeravno mu je hudo, da je moral zapustiti Vietnam. Kako so ga »povabili«, naj zapusti deželo, vam bo pozneje on sam lepo opisal. Za sedaj samo nekaj vrstic...«

salezijanskega misijona v Vietnamu. Doma sobratje so dorasli in postali samostojni. Tudi zaradi tega je za »starega očeta —

Abrahama«, kot so mi pravili, vesel dan, pa tudi dan skrbi.»

* * *

Misijonar Andrej Majcen z odlikovanjem na prsih, ki ga je prejel od ministra za socialne zadeve v priznanje za zasluge, katere si je pridobil v več kot dvajsetih letih svojega delovanja v Vietnamu

Slovenske šole se selijo

Kot smo že poročali, bodo letos slovenske šole v Gorici zamenjale svoje se-deže: trgovska šola in otroški vrtec v ulici Torriani ostaneta, kjer sta bila, vse ostale se bodo preselile. Prav te dni so začeli s preseljevanjem, ki se bo gotovo zavleklo še ves mesec do začetka oktobra.

Novo središče za srednje šole bo v bivšem malem semenišču v ulici Alviano. Kot znano, je bila stavba malega semenišča zgrajena pred prvo svetovno vojno z namenom, da služi kot zavod za srednješolske dijakke, ki želijo postati duhovniki. Glavne zasluge za to veličastno stavbo imajo nadškof F.B. Sedej in pa verniki tedanje goriške nadškofije, ki so za novo stavbo veliko darovali.

Zgrajena je bila leta 1912 in naslednje leto 1913 so začeli s šolo. Toda že v maju 1915 so morali dijaki stavbo zapustiti zaradi vojne z Italijo. Semenišče je postalo vojaška bolnišnica za avstrijske vojaške. Kljub temu je bilo precej poškodovano od številnih granat.

Po vojni je nadškof Sedej z novimi velikimi žrtvami semenišče popravil in odprla se je škofijska gimnazija začenši s 1. razredom. Po osmih letih je bila popolna osemrazredna gimnazija (šolsko leto 1931-32). Taka je ostala do druge svetovne vojne, ko so stavbo znova zaplenili za vojaško bolnišnico, dijaki so se pa morali preseliti v vidensko malo semenišče v Castellerio.

Naj omenimo, da je bila škofijska gimnazija v malem semenišču edina šola, kjer se je ves čas tudi pod fašizmom poučevala slovenščina. Učili so se je slovenski in italijanski dijaki. Slovenski dijaki so imeli slovenščino kot materin jezik, italijanski pa kot tuj jezik. Slovenske dijakke je vrsto let poučeval dr. Anton Kacin. Iz te škofijske gimnazije so izšli vsi naši duhovniki in številni laiki od leta 1924, ko se je gimnazija odprla, do leta 1947, ko je Gorica ostala tostran nove državne meje.

Po letu 1947 se je število dijakov v malem semenišču iz leta v leto krčilo. Ko je bila gimnazija na višku, je imela 160 dijakov, lani se je število vseh srednješolcev in bogoslovcev skrčilo na približno 30; odločno premalo za tako veliko zgradbo. Za-

radi tega so se sedaj bogoslovci in srednješolci preselili v novo stavbo Casa dello studente v ulici Seminario, malo semenišče pa prepustili občini, ki ga je vzela v najem za slovenske srednje šole.

Kot smo že svoj čas poročali, bodo v ulici Alviano od 1. oktobra dalje nameščene naslednje šole: enotna nižja srednja šola, učiteljske s tremi razredi vrtnaric, gimnazija in licej. Naj omenimo, da je v poslopju tudi telovadnica, ki so jo slovenske šole tako zelo potrebovale. Poleg pa še lepa, zelena igrišča.

Seja Zveze slovenske katoliške prosvete v Gorici

V ponedeljek 6. septembra je bila na sedežu v Gorici prva seja Zveze slovenske katoliške prosvete (ZSKP) po poletnih počitnicah. Na dnevnem redu je bila vrsta vprašanj; sprejeti so bili tudi nekateri sklepi o prireditvah v naslednjih mesecih.

Kulturna sezona se bo v Gorici začela v nedeljo 17. oktobra, ko bo v Katoliškem domu Cankarjeva proslava. Priredi jo SKPD »Mirko Filej« iz Gorice. Ker so bile slične proslave že po skoro vseh vaseh, je prav, da se tudi Gorica pokloni spominu Ivana Cankarja s primerno javno prireditvijo.

Naslednjo nedeljo 24. oktobra bo v Katoliškem domu misijonska prireditev s srečelovom za misijone. Ta prireditev je v Gorici že tradicionalna in ljudje nanjo računajo.

Cecilijanka bo v nedeljo 21. novembra. Če bo zadostno število pripravljenih zborov, bo nastop dva večera: v soboto in nedeljo.

Mala Cecilijanka ohrani svoje mesto na praznik Brezmadežne 8. decembra.

Če bo mogoče, bodo slovenske mladinske organizacije skupaj z goriskim prosvetnim društvom pripravile tudi miklavževanje v nedeljo 5. decembra. Po dolgih letih bi radi postavili na oder spevoigro »Miklavž prihaja«, vsaj ob spremljavi klavirja.

Pred novim letom bi morala biti božičnica. O tem bo razpravljalo Združenje cerkvenih pevskih zborov, ki bo imelo sejo v ponedeljek 17. septembra. V nadaljevanju se je zborovodje pomenijo o prihodnji Cecilijanki.

Razplet okrog župnije sv. Ane

Goriški nadškof je župniku Sv. Ane v Gorici poslal očetovsko pismo, v katerem ga prijazno, a obenem odločno vabi, naj se odpove župniji in sprejme kako drugo mesto v škofiji. Župnik don Alberto de Nadai je na pismo odgovoril tako, da je sklical »skupščino« božjega ljudstva. To se je zgodilo pretekli ponedeljek. Na zborovanju so sklenili, da gredo v povorki do škofije in zahtevajo razgovor z nadškofom. Povorka je bila, toda nadškofa niso dobili doma.

Istega dne popoldne je zboroval škofijski Duhovski svet. Ta je med drugim obravnaval tudi vprašanje župnika pri Sv. Ani. Na seji so navzoči svetovalci izrazili svojo vdanost do g. nadškofa in potrdili njegovo postopanje v zadevi župnika pri Sv. Ani. Istočasno so na sobrata de Nadai naslovili pismo, v katerem ga opozarjajo, da ne more biti božjega ljudstva brez apostolov, to je brez škofa. Obenem ga pozivajo, naj pregleda svoje zadržanje in sprejme novo imenovanje, kakor je želja g. nadškofa. Le tako bo mogel ostati v cerkvenem občestvu goriške Cerkve.

Festival folklorne v Gorici

Okrog petnajst tisoč ljudi je prisostvovalo v nedeljo 12. septembra folklornemu spredu po gorških ulicah, v katerem so sodelovale folklorne skupine in godbe, ki so že v petek in soboto nastopile v tekmovanju folklornih skupin. V soboto zvečer so od domačinov nastopili slovenski folkloristi iz Sovodenj in furlanski iz Ločnika.

Nedeljski spredu se je pričel na Senem trgu, krenil po gorških ulicah in se po dveh urah zaključil v dvorani v dolini Korna, kjer je bilo nagajevanje najbolj-ših skupin. Zvečer je bila istotam zaključna prireditev najboljših skupin.

Na tekmovanju je dobila najvišje priznanje za ples v kategoriji izvirne folklorne sardinske skupina iz Bittija (Nuoro), skupina »Vinko Jedut« iz Zagreba in »Jedinstvo« iz Splita v kategoriji obnovljene folklorne, slovaška skupina »Dargov« iz Košice pa nagrado v kategoriji stilizirane folklorne.

Števerjan

Odobren obračun za leto 1974. Že pred velikošmarenškimi počitnicami se je sestel števerjanski občinski svet, da bi odobril obračun za finančno leto 1974. Prometa je bilo 324 milijonov lir, toda pri tem 18 milijonov deficita, za katerega je občina dobila od države posojilo. Svet je soglasno odobril obračun in tako potrdil, da je upravljanje pravilno. Kar nas zanima pa je, da se občine in s tem vse krajevne ustanove borijo vsak dan z večjimi gospodarskimi težavami, ker so bili dohodki, ki so jih pred leti imele, z državnimi zakoni odpravljeni, kakor npr. družinski davek in drugi. Deloma je država nadomestila izpadle dohodke, a še zdaleč ne kolikor bi bilo potrebno.

To je prava neodgovornost od strani države, sindikatov in dežele, ker se nihče ne zanima za stanje, ki je včasih res nevzdržno. Še slabše je, da država reže občinam proračune, ne da bi utemeljila svoj poseg.

Javna razsvetljava. V naši vasi je zagrajena nova javna razsvetljava, ki je zajela Dvor, trg pred cerkvijo, Sčedno, Sovencograbski konc. Pri nas je sedaj zvečer v resnici lepo in prijetno. Občina je za to delo porabila 13 milijonov lir.

Osnovna šola. Te dni je podjetje Protto iz Gorice dozdalo novo osnovno šolo do strehe. Stavba se lepo prilaga terenu, saj je kakor prijeten dom med zelenjem v privlačnem števerjanskem kraju v Dragi. Šola je precej velika, saj ima poleg petih učilnic, kuhinje, jedilnice, telovadnice, zbornice za učno osebje, stanovanje za postrežnika, tudi garaže za šolske avtobuse, terase za pouk na odprtem, stopnice iz vsake učilnice na dvorišče, oder za prireditve, posebne prostore za ročna dela itd. Vse je res lepo razporejeno, da bo imela števerjanska mladina moderno šolo, kjer se bo zanj začela »pot učenosti«. Seveda je to za našo občino veliko breme, saj bo zgradba stala okrog 350 milijonov lir. Poudariti moramo, da je števerjanska občina imela vedno veliko posluha za šolska vprašanja; zato so ji vsi števerjanci hvaležni.

★

Tri dni od 11. do 13. septembra niso hoteli pristaniški delavci v Italiji in Jugoslaviji raztovarjati čilskih ladij. To naj bi bil protest zoper vojaški režim generala Pinocheta, ki je te dni pred tremi leti prišel z državnim udarom zoper marksistično vladno predsednika Allendeja na oblast.

Na progi med Agrigentom in Castelvetranom (Sicilija) so trije banditi napadli vlak, ki vozi na tamkajšnji ozkotirni železnici ter odnesli iz poštne vagona več vreč z raznimi dragocenostmi.

DAROVİ

Za moški zbor »Mirko Filej«: ob smrti Tončke Povodnik darujeta dva nemimovana dobrotnika iz Rupe vsak po 10.000 lir.

Za Alojzijevešče: N. N., Nova Zelandija, 20. dolarjev.

Ob drugi obletnici smrti očeta Ivana Perat darujeta žena in hčerka za Zavod sv. Družine in za Alojzijevešče po 20.000, za sklad Katol. glasa pa 10.000 lir.

Ob smrti Tončke Povodnik daruje N. N. iz Rupe po 5.000 lir za sklad Katol. glasa in za Katol. dom v Gorici.

Za cerkev na Opčinah: Stefanija Rebec 5.000; Marija Sosič v spomin sina Ivana 8.800; Bruna Cossa v spomin na starše Petrevič 3.600; N. N. 3.000; N. N. za lačne 3.000; Jugovič Rudi 3.800; N. N. v spomin Antona Sosič 10.000 lir.

Za cerkev na Ferlugah: Olga Ferluga 5.000 lir.

Romarska skupina iz Podlonjenja in od Sv. Ivana v Trstu je zbrala 8. septembra za poškodovani zvonik na Sv. Višarjah 25.000 lir.

Za Slomškov dom v Bazovici: starši osnovne šole Gropada-Padriče 5.000; Reni iz Trsta 20.000; Marija Marc 5.000; družini Abram in Jevnikar v spomin pok. mame Milice 20.000 lir.

Za novi oltar v Bazovici: Križmančič Marija 5.000, prvoobhajenec Aleksander Leban 10.000, Bernetič Bogdan v spomin na mamo 14.000, Marija Debenjak 2.000, družina Dolenc v spomin pok. mame Marije 10.000, Milan Babuder v spomin žene Milke 3.500, Helena Mihalič ob rojstnem dnevu 2.000, Marija Ražem 10.000, Magda Križmančič 2.000, Justa Grgič iz Gropade 5.000, Zorka Ražem 5.000, N. N. 10.000, N. N. 10.000, ob poroki Oskar Košuta-Adrijana Posega 13.000, Pini Kocijančič od Sv. Ivana 3.500, Karla Grgič 5.000, ob poroki Viljem Krmač-Sonja Križmančič 27.000, ob poroki Silva Cocollet-Santo Longo 31.000, ob poroki Marijan Zagar-Dora Križmančič 22.000, Sabina Križmančič 10.000, starši prvoobhajenec 25.000, prvoobhajanka Petarosa Irena 10.000, Marija Mevlja 10.000, ob poroki nečakinje Silvane družina Arduini, ob poroki Branko Družina-Silvana Cufar 40.000, ob krstu Aleksije Flore 10.000, Mezgec Karel 3.500, v spomin Milke Babuder Antonija Križmančič 10.000, v spomin Sve-te Križmančič hči Marija 15.000, ob krstu Petra Ražem 20.000, Marija Križmančič 2.000, ob krstu Patrika in Tatjane Bree iz Gropade 28.000, ob krstu Valterja Doljak 25.000, Marija Apollonio 5.000, ob krstu Devana Grgič iz Bazovice in Ingrid Križmančič iz Gropade 39.400, Fani Drogenik 5.000, družina Grion v spomin staršev 2.000 lir.

Za obnovu oltarja na Padričah: vaščani 187.000 lir.

Za obnovu cerkve in nov zvon v Gropadi: vaščani 718.500 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajni pa daj večni pokoj!

Šport

Petnajst let je že minilo odkar se je na Placuti v Gorici zbrala skupina ljubiteljev športa, ki je položila temelje našemu društvu, mu dala ime, pravilnik in izvolila prvi odbor. Od takrat je društvo zaživelo v naši javnosti in njegovo življenje je vsem znano.

Uspešnost in živahnost delovanja sta bili v vseh teh letih dokaj neenaki, pač odvisni od dobre volje članov; nedvomno pa je športno združenje Olympia vedno opravljalo pozitivno vzgojno nalogo.

Ob petnajstletnici delovanja SZ Olympia bo v sredo 22. t. m. ob 20.30 v Gorici v telovadnici Stella Matutina prijateljsko odbojgarsko srečanje

MLADOST (Zagreb) : NOVALINEA (Trst)

Sedanjí odbor je sklenil dati primeren odmev letošnji obletnici. V ta namen bo jeseni Olympia organizirala mednarodni odbojgarski turnir, za katerega so odborniki že opravili nekaj stikov z zainteresiranimi. Obeta se turnir na visoki ravni. Pred tem turnirjem pa je na vrsti propagandna odbojgarska tekma med zagrebškim deseterkratnim jugoslovanskim državnim prvakom Mladostjo in italijanskim prvotlačem Novalineo iz Trsta.

Vstopnina bo znašala 1.000 lir, 500 lir za člane FIPAV, za katere pa bo moralo vsako moštvo kupiti vstopnice ali priložiti seznam.

Petnajst let v enajstih letih sta se srečala pretekli teden Tito in romunski državni ter partijski voditelj Ceausescu. Romunski gost je ostal na obisku tri dni. Stanoval je z ženo na Bledu, pogovori pa so se razvijali v Titovi rezidenzi na Brdu pri Kranju, zadnji dan pa v Beogradu.

Duhovna obnova za dekleta in žene

V Zavodu sv. Družine je bila v nedeljo 12. septembra vsakoletna duhovna obnova za goriške družbenice ter druga dekleta in žene iz mesta in okolice. Obnove se je udeležilo nad sto žena, ki so zbrano in vneto sledile doživetim govorom p. Leopolda Grčarja iz Slovenije.

Lepa je bila zlasti večerna zaključna maša, pri kateri so sodelovale vse udeleženke. Pri prošnjah ob darovanju je vsaka izrazila svojo željo, katere je potem g. pater prečital, vsa cerkev pa je odgovarjala: Prosimo te, usliši nas. Zahvalna pesem je zaključila lepo pobožnost, nakar so se udeleženke duhovno pokrepčane vrnile v vsakdanje življenje.

Radio Trst A

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 22.45. Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Sporod od 19. do 25. septembra 1976

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Komorna glasba. 11.15 Mladinski oder: »Drečček in trije Marsovečki«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 14.30 Nedeljski vestnik. 15.45 Glasbeno popoldne. 17.00 »Za materjo«, drama. 18.15 Nedeljski koncert. 20.45 Pratika.

Ponedeljek: 11.35 Opoldne z vami. 17.44 Za mlade poslušavce. 18.30 V ljudskem tonu. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi. 22.15 Glasba za lahko noč. Torek: 11.35 Pratika. 12.50 Revija glasbil. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Komorni koncert. 19.10 Podvodna arheologija. 19.20 Južna Amerika igra in poje. 20.35 Smetana: »Prodana nevesta«. 21.30 Glasba.

Sreda: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Deželni koncerti. 19.10 Avtor in knjiga. 10.35 Simfonični koncert. 21.50 Glasba za lahko noč.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Ob desetletnici smrti Ivana Grbea. 19.10 A. Rebula: Po deželi velikih jezer. 19.25 Za najmlajše. 20.35 »Igorju ugaja Bach«. Igra. 21.50 Glasba.

Petek: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Dela deželnih skladateljev. 20.35 Koncert. 21.15 Lahka glasba.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Motivi nedavne preteklosti. 18.30 Klasiki 20. stoletja. 19.10 Zenski liki v romanu. 19.40 Pevska revija. 20.35 »Scabiosa Trenta«, igra. 21.30 Lahka glasba.

Ljubljanska TV

Sporod od 19. do 25. septembra 1976

Nedelja: 11.15 Otroška oddaja. 12.00 Nova elektrocentrala. 13.20 Nedeljsko popoldne. 17.20 »Dolgo, vroče poletje«, film. 20.05 Beograjske povesti. 21.00 Skrivnosti Jadrana. 21.50 Sport. 22.25 Nogomet CZ : Hajduk.

Ponedeljek: 17.15 Nori besednjak. 17.30 Žuželke. 20.05 »Izjava«, drama. Torek: 17.35 Catch Kandy. 21.00 Pustolovski Simplicissimus, nad.

Sreda: 14.55 Nogomet Romunija : CSSR. 17.10 Beli delfin. 17.25 Rembrandt. 20.00 Melanholične zgodbe. 21.35 Miniature.

Četrtek: 17.30 Trapollo HH 33. 18.25 »Izumirajoči svet«, film. 20.05 V živo.

Petek: 18.15 Čez tri gore, čez tri vode. 21.35 S.O.S., film.

Sobota: 16.50 Polcilinder in gomoljast nos. 17.55 Nogomet Italija : Jugoslavija. 20.30 TV žetnik. 21.10 »Baraba«, film.

★

OBVESTILA

Na jesensko kvartno nedeljo, tj. 19. septembra, je nabirka pri slovenskih mašah na Goriškem za naše vzgojne zavode.

SKAD opozarja svoje člane, da je na se-dežu CWGG vsak terek od 11.45 do 12.45 odprta za akademike posvetovalnica v zvezi z univerzitetnim študijem, čitalnica pa je odprta istotam ob sobotah popoldne.

Novi naslov g. Karla Wolbanga: Rev. Charles A. Wolbang CM, Immaculate Heart of Mary Church, 131 Birchmount Road, Scarborough, Ontario, Canada Min. 3 J 7.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Septembrski praznik v Doberdobu

Kljub slabemu vremenu, ki že celo poletje ogroža vsako delovanje na prostem in nikakor ne prizanaša našim krajem z dežjem in jesensko temperaturo, smo se odločili, da bomo tudi letos organizirali svoj septembrski praznik. Tvegali smo, ker smo pač upali, da bomo le zadeli na sončen dan, čeprav so vse okoliščine zgovorno bile proti takim upom; tvegali pa smo tudi zato, ker nismo hoteli opustiti praznika, ki ga društvo »Hrast« prireja že od začetka svojega obstoja.

Sobotni večer 4. septembra je bil sicer oblačen in mrzel, vendar je vreme do konca zdržalo brez dežja. Tekma v briškoli se je odvijala v dvorani, tako da niso igralci občutili mraza in so lahko igrali še pozno v noč.

Za glasbeno razvedrilo je poskrbel domači ansambel, ki je tokrat nastopil v prenovljeni zasedbi. Zaradi raznih težav so morali nekateri domači člani odstopiti, njih mesto pa so prevzeli fantje iz Pierša. Ansambel je sedaj spremenil tudi ime; opustil je namreč prvotni naziv »Kraški odmevi« in si nadel novega »The Waves«, kar bi v slovenščini pomenilo valovi. (Zakaj je pa angleško ime bolj imenitno kot slovensko, pa nam ni jasno. - Op. ur.)

V nedeljo 5. septembra smo že upali, da se bodo naša predvidevanja uresničila, saj je bilo nedeljsko jutro kar se da jasno in prijetno. Na žalost pa so se takoj popoldne začeli zbirati oblaki in tik pred pričetkom sporeda je hud dež prisilil ljudi, da so se zatekli v dvorano. Tu se je potem spored nemoteno odvijal.

Kot prvi se nam je predstavil trio Darka Atelška in tercet Melite Avsenak. Z ansamblom smo se seznanili že v števerjanu ob 6. zamejskem festivalu, kjer je bil ta ansambel deležen velikih priznanj. Vsi člani odbora so bili takrat navdušeni nad njegovim izvajanjem in so bili takoj odločeni, da ga povabijo na naš septembrski praznik in ga tako predstavijo tudi doberdobskemu občinstvu.

Ansambel je povabilo rad sprejel in tako smo se na našem prazniku z njim še enkrat srečali. Ni manjkalo ploskanja in

splošnega priznanja, saj je ansambel s svojim koncertom vse navdušil. Posebno simpatijo je vzbujal »stric« Ambrož, ki je s svojimi posrečenimi domisljicami zabaval prisotne in jih večkrat spravil do glasnega smeha.

Po koncertu je stopila na oder folklorna skupina »Val Resia« iz Rezijske. Laura Lavrenčič in Viktor Frandolič, ki sta skupino pozdravila in jo predstavila občinstvu, sta poudarila izredno živavost teh naših bratov, ki niso izgubili poguma kljub katastrofi, ki jih je zadela in skušajo ohraniti svoje navade in prirojeno vedrino.

Plesi, ki so nam jih predstavili, so sestavni del njihovega življenja, saj jih tam plečejo vsi. Njihova folklorna skupina ima torej nalogo, da posreduje ali bolje prikazuje živ del svojega življenja, pristno naravno rezijske duše. Napovedovalec nam je sproti pojasnjeval pomen raznih plesov in med pojasnila je večkrat vpletal živo govorico svojih rojakov.

Mislimo, da je bilo to srečanje z brati, ki jih tako malo poznamo nadvse pomembno pa tudi priručno, saj so naši ljudje skupini izrazili kar največjo simpatijo, priznanje in solidarnost.

Ker je medtem nehalo deževati, je trio Darka Atelška nadaljeval s svojim glasbenim programom na odprtem. Vsi mladi pa tudi starejši so se radi zavrteli ob poskočnih melodijah.

Omeniti moramo še razstavo umetniških del Daria Puntina in Livia Schiffo, ki sta v nedeljo popoldne pritegnila pozornost marsikaterega obiskovalca.

Veliko zanimanje je vladalo tudi za bogato razstavo vin, za katero je poskrbel Mario Vižintin. Na razstavi so svoja vina predstavili briški kmetovalci: Terpin, Pinjar, Komjanc, Humar in Štekar.

Kljub vsem vremenskim nevednostim se je tako praznik zaključil v veselem in prijetnem razpoloženju. Številna skupina mladih je prepevala še dolgo potem, ko je ansambel popravil svoje instrumente in je s svojo pesmijo bodrila tiste, ki so prazniki zadnje steklenice v buffetu.